

terio de la Gobernación, han sido suspen-
didos en el ejercicio de la profesión,
con carácter provisional, y en tanto no
van los expedientes respectivos, los Sres.
os que se relacionan a continuación:

ADELL FERRE/ Francisco
AGUSTI VERGES/ Bartolomé
BLANCH ROIG/ Emilio
CASTELLÓ/RIBES/ José
CAPDEVILA B IAS/ Juan
CULLELL CARROGGIO/ Juan
DETRELL TAR ADELL/ Francisco
DRU AMAT/ José M^a
FABREGAS VEHIL/ Francisco
FLORENSA OLLÉ/ José
GUDIOL RICART/ José
LASSUS PECANINS/ Mariano
LIBEA DE BUS/ Jose M^a
MARCO CORTINA/ Esteban
MIRET BALDE/ Augusto
PERALES MASCARD/ Francisco
PI CALLEJA/ Pedro
PLANTADA ARTIGAS/ José
PUJOL PASCUET/ Juan
RIBAS SEVA/ Ricardo
RIOLA RIBA/ Luis
RODRIGUEZ ARIAS/ German
RUBIÓ TIDURI/ Nicolás
SERRA LÓPEZ/ José Luis
SUBIRANA SUBIRANA, Juan Ets.

Previ descart de l'exposició de la quantitat de material que el Fons
GATCPAC del Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
(AHC) disposa com a consulta oberta a tot el públic, el material a
exposar en les vitrines es centra en documents mai exposats fins ara.

Per una banda, l'Arxiu de Secretaria Col·legial, que disposa de més
d'una trentena d'entrades dels seus deu primers anys constitutius,
entre *Libros de Actas* -tant de Junta de Govern com Generals-,
Circulares 1931-1936 y *1939-1941*, *Consejo Superior de Colegio de
Arquitectos 1931-1939*, *Ajuntament de Barcelona 1931-1943*, *Prensa*,
Cámaras y Ministerios -hasta julio de 1936-, *Asociación de Arquitectos
1939-1961*, *Cuerpo de Arquitectos Municipal de España CAME 1931-
1936*, *GATEPAC 1931-1936* y *FET y JONS 1939-1943*.

Per una altra, gran part dels fons de la Biblioteca del Col·legi
d'Arquitectes, disposa de totes les publicacions fins al moment, des
de l'*Anuari de l'Associació d'Arquitectes* -fins 1929- fins la revista
Arquitectura i Urbanisme (1931-1936), passant pel *Boletín del Colegio
de Arquitectos de Barcelona* (1932-1936). Publicacions des
d'organismes principals, com el Col·legi o l'Associació, però també
d'entitats paral·leles, com el *Cuerpo de Arquitectos Municipal de
España CAME*, o *Boletín de la Sociedad Central de Arquitectos de
Madrid* o la revista *La Construcción Moderna* de la mateixa ciutat.

Per finalitzar, el Fons del *Sindicat d'Arquitectes de Catalunya del
Arxiu Històric del Col·legi* suposa la millor manera per tancar el cicle
cronològic de la història que ens ocupa. Pensar en un document
clau que resumeixi les relacions entre els tres organismes -GATCPAC,
Col·legi i Associació-, és la següent carta que tanca aquest breu full
de sala. El secretari del GATCPAC, Manuel Subiño, es dirigeix al
degà president del Col·legi d'Arquitectes, a data de 5 de juliol de
1933., increpant les sovints crítiques a les que el seu grup es veu
solt més per part tant del Col·legi com de l'Associació. Reclama
l'ordre i l'organització amb la que Aizpúrrua obria les pàgines
d'aquest petit recordatori, un ordre que quatre anys més tard
encara no arribat. Ni arribarà.

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya

terio de la Gobernación, han sido suspen-
didos en el ejercicio de la profesión,
con carácter provisional, y en tanto no
van los expedientes respectivos, los Sres.
os que se relacionan a continuación:

ADELL FERRE/ Francisco
AGUSTI VERGES/ Bartolomé
BLANCH ROIG/ Emilio
CASTELLÓ/RIBES/ José
CAPDEVILA B IAS/ Juan
CULLELL CARROGGIO/ Juan
DETRELL TAR ADELL/ Francisco
DRU AMAT/ José M^a
FABREGAS VEHIL/ Francisco
FLORENSA OLLÉ/ José
GUDIOL RICART/ José
LASSUS PECANINS/ Mariano
LIBEA DE BUS/ Jose M^a
MARCO CORTINA/ Esteban
MIRET BALDE/ Augusto
PERALES MASCARD/ Francisco
PI CALLEJA/ Pedro
PLANTADA ARTIGAS/ José
PUJOL PASCUET/ Juan
RIBAS SEVA/ Ricardo
RIOLA RIBA/ Luis
RODRIGUEZ ARIAS/ German
RUBIÓ TIDURI/ Nicolás
SERRA LÓPEZ/ José Luis
SUBIRANA SUBIRANA, Juan Ets.

El Col·legi d'Arquitectes de Barcelona, 1931-1939

Modernitat, arquitectura i professió en temps del
GATCPAC

Del 26 de octubre al 12 de novembre de 2005,
Espai Picasso

Inauguració
Dimecres 26 de octubre a las 21:30 h

Comissariat, disseny, muntatge i publicació
Carolina B. Garcia, Carles Serra

Producció
Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Amb la col·laboració de:
Arxiu Col·legial COAC
Arxiu Històric COAC
Biblioteca del COAC
Copisteria Carlos Saldana, ETSAB, UPC
L'art de Guinard

grupo este, paseo de gracia, 99 barcelona
telefono 71177
E-2194

Il. lustrre Degá President
del Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya i Balears.

Corts Catalanes, 563.
CIUTAT

5 juliol 1933

GATEPAC, GE.
Grupo Este, paseo de Gracia, 99 barcelona

Il. lustrre Degá President
del Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya i Balears.

Corts Catalanes, 563.
CIUTAT

5 juliol 1933

Distingit company:

Hem llegit amb detenció la nota que fa pocs dies
l'Associació d'arquitectes de Catalunya ha dirigit a l'Honorable senyor
President de la Generalitat de Catalunya, en la que si bé no d'una manera
explícita, sembla es fan unes al·lusions a l'actuació professional d'arqui-
tectes pertencients a la nostra Entitat.

En el cas de que així sigui -per a lo qual agrairiem que
fos demanada una informació més concreta- la nostra agrupació
fa constar que creu molt més adequat que avans de jutjar
publicament l'actuació moral d'uns arquitectes, hauria sigut més
convenient denunciar aquesta actuació als organismes que
legalment constituïts, tenen atribucions per a intervenir en
aquestes qüestions i als quals nosaltres estem disposats a
doar compte de tot quant sigui necessari.

Per altre part, lamentem una vegada més que la dualitat
d'atribucions entre l'Associació i el Col·legi d'arquitectes -
que te forma explícita en la al·ludida nota- pugui portar un
estat de confusió dintre la classe. Fem vots perquè aquesta
dualitat deixi de manifestar-se publicament i es pugui arribar
a un acord, delimitant clarament el camp d'acció de cada un
dels organismes.

Atentament vos saluda.
El secretari.
M. Subiño

Es Col·legis d'Arquitectes van ser creats per Real Decret de la
Presidència del Consell de Ministres al 27 de desembre de 1929.
Quan quatre mesos més tard, l'arquitecte basc José Manuel
Aizpúrrua, llençava la pregunta a la revista *La Gaceta Literaria*:
"Cuando habrá arquitectura?" exigia l'autoritat i organització
necessaria de l'arquitecte per a intervenir a la realitat.

Ordre per donar forma a l'esperit d'una època, en la qual
col·legiar-se era una altra manera de pertànyer a una
corporació, els interessos de la qual eren els de vetllar pel control
i poder de la disciplina. El Col·legi era necessari per legitimar la
vanguardia, i a la ment d'Aizpúrrua, i un any més tard a la de
Torres Clavés, el teló de fons que assegurava l'èxit d'aquesta.

El "Grupo de Arquitectos y Técnicos Catalanes para la
Arquitectura Contemporánea", va representar l'ala més militant
del grup inicialment denominat com a GATEPAC. Els anys del seu
actiu funcionament es perllongaran fins l'esclet de la Guerra
Civil, i constituiran la contribució més alta que el nostre país va
saber donar a l'arquitectura i a l'urbanisme modern a l'època
dels anys trenta, no només mitjançant projectes i obres, sinó
també gràcies a la fonamental contribució de la revista *AC*
(Documentos de Actividad Contemporánea).

Mitjançant l'escenificació dels cinc primers mandats de
Junta de Govern, acompanyats del seu respectiu director
d'orquestra -la figura del degà-, entre el 4 de juliol de 1931 al 16
de juliol de 1936, s'intenta retre homenatge als ausents, als
protagonistes d'una història fins ara mal representada. Per això el
cercle, el consens. Membres molt dispers, de diferents ideologies i
tendències, van crear un punt de trobada a la Sala de Juntas del
local de Gran Via 563. Entre ells, també, alguns membres del
GATCPAC, que establien el nexle necessari entre modernitat i
recolçament a la professió sota un organisme legal.

La presència de la guerra, una interrupció en el ritme de
l'escenificació, guanya protagonisme des d'una vitrina de ferro,
que conté l'últim llibre d'Actes. En el seu interior, una línia
"vermella" separa l'última reunió de Junta de Govern, a data de
16 de juliol de 1936, i la primera després de la caiguda de
Barcelona en mans franquistes, a data de 4 de febrer de 1939,
en el domicili del degà en funcions, Francesc Guàrdia i Vial.
Explicar el que després va succeir no és el nostre treball. El mur
blanc de l'Espai Picasso recull el nom de tots els col·legiats a
data de juliol de 1936, així com un aixecament d'acta del futur
de molts d'ells. Un fil cronològic que sembla organitzar els
trancurs de l'exposició. Un principi i un final clars.

De la mateixa manera, les tres agrupacions de vitrines centrals
contenen tres moments molt diferents, ordenats, novament, per
ordre cronològic. Una primera, **Fins 1931**, recull la necessitat de
col·legiar-se des de diferents documents i publicacions. Una
segona, **Barcelona 1931-1936, el GATCPAC front**
l'existència de dues entitats paral·leles, analitza i exposa les
díficils relacions entre el Col·legi d'Arquitectes de Barcelona i
l'Associació d'Arquitectes de Catalunya, una lluita en la que el
GATCPAC en més d'una ocasió va haver d'intervenir. De la
mateixa forma que el nostre grup d'arquitectes van ser sotmesos
a les més dures crítiques des de l'Institució del Col·legi. Una
tercera, **Barcelona 1936-1939, organitzacions en temps de**
guerra i primeres depuracions, recull els documents que millor
exemplifiquen els durs moments d'aquell temps, procedents tant
de l'Arxiu Col·legial com del Fons del Sindicat d'Arquitectes de
Catalunya de l'Arxiu Històric del COAC.

1er deganat
Ricard Girall i Casadesús
4 juliol – 21 desembre 1931

- Degà-President
Ricard Girall i Casadesús

- Vocals Junta de Govern
Enrique de Babot i Frayse
Eduard Balcells i Buigas
Bonaventura Bassegoda i Musté
Ignasi Colomer i Oms
Josep Fradera i Botey
SIXTE ILLESCAS I MIROSA – MEMBRE DEL GATCPAC
José Ma Martino i Arroyo
Francesc Monravà i Soler – MEMBRE DEL GATCPAC
Manuel Subiño i Ripoll – MEMBRE DEL GATCPAC
Salvador Valeri i Pupurull

Falta expedient personal en el Fons del Sindicat d'Arquitectes de Catalunya (SAC): Rios, Alomar, Aleña, Muñoz, León, Roca, Ribas.

2o deganat
Josep Puig i Cadafalch
21 desembre 1931 – 21 gener 1932

- Degà-President
Josep Puig i Cadafalch

- Secretari
Josep Capdevila i Prats

- Vocals Junta de Govern
Juan Abril i Guanyabens
Andreu Audet i Puig
Bonaventura Bassegoda i Musté
Pedro J. Bassegoda i Musté
Arnaldo Calvet i Peyrounill
Ignasi Colomer i Oms
Francisco Ferrer i Carreras
Isidro Gil i Moncuill
Joan Maymó i Cabanellas
Antonio Millas i Figuerola
Pablo Monguó i Fonts
Josep Pujol de Barberà
Ramon Riudor i Capella
Joan Rubió i Bellver
Adolf Ruiz i Casamitjana

Sense expedient en SAC: Caselles, Fossas, Colomer, Feu.

3er deganat
César Martinell i Brunet
21 gener 1932 – 1 juny 1933

- Degà-President
César Martinell i Brunet

- Secretari
Josep Ma Ribas

- Vocals Junta de Govern
Enrique de Babot i Frayse
Bonaventura Bassegoda i Musté
Marino Canosa i Gutiérrez – MEMBRE DEL GATCPAC
Josep Esteve i Corredor
Ignasi Matas i Ramis
Josep Ma Miró i Gulberbau
Francesc Monravà i Soler – MEMBRE DEL GATCPAC
Francesc de P. Morera i Gatell
Josep Ma Pericas i Morros
Josep Torres i Clavé – MEMBRE DEL GATCPAC
Mechor Vinals i Muñoz

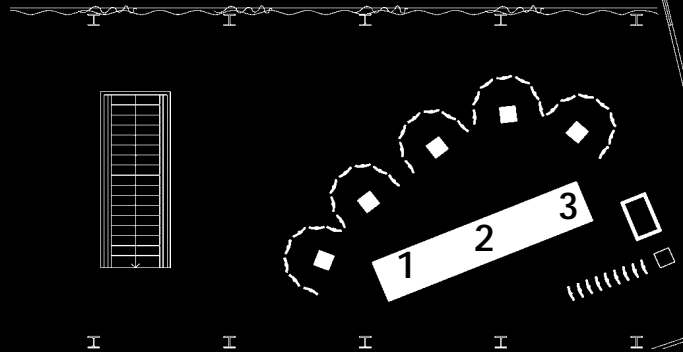
Sense expedient personal en SAC: Bonet.

El Col·legi d'Arquitectes de Barcelona, 1931-1939

Modernitat, arquitectura i professionalitat en temps del GATCPAC

Comissariat, muntatge i disseny: Carolina B. Garcia, Carles Serra
Producció: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

2 Barcelona, 1931-1936. Associació d'Arquitectes de Catalunya, Col·legi d'Arquitectes de Barcelona

El GATCPAC front la coexistència de dues entitats paral·leles

El 14 de juliol de 1931 es celebra la primera Junta de Govern del Col·legi. En aquesta s'exposen les principals preocupacions d'un organisme que acaba de néixer: la redacció dels seus reglaments, així com la definició de la seva postura juntament amb l'Associació d'Arquitectes de Catalunya. Una relació amable, en primer terme, fins i tot de mútua ajuda, ja que l'Associació assumirà les despeses econòmiques de les primeres reunions, així com cedeix part del seu espai al local de Gran Via 563. Les seves postures, en canvi, molt aviat es diferenciarien les unes de les altres.

L'Associació assumirà el paper del representant d'una cultura oficial situada en el passat i la tradició, i reaccia a la modernitat que intenta obrir-se pas aquests anys. La revista *Arquitectura i Urbanisme* és un dels fidels testimonis d'aquesta situació. El Col·legi d'Arquitectes de Barcelona, en canvi, assumirà el paper legal de recolzament de la figura de l'arquitecte dins del marc de la legislació del moment. Pertànyer a aquesta institució era obligat per a qualsevol professional que vulgués exercir, mentre que el pertànyer a l'Associació es mantenia com a optatiu. Y totes dues institucions duen a terme el seu camí. Des del 13 de abril de 1931 el GATCPAC gaudeix del seu local i centre d'operacions en el número 99 del Passeig de Gràcia. De la seva revista, AC, s'ocuparà l'arquitecte Torres Clavé, la mateixa persona que pren la iniciativa en el Col·legi d'Arquitectes per a dur a terme la publicació del Butlletí del Col·legi d'Arquitectes (reunió de Junta del 4 de febrer de 1932), així com d'informar al Col·legi de cadascun dels actes importants que el GATCPAC desenvolupa a la ciutat, com la reunió del CIRPAC de 1932 (reunió de Junta del 22 de març de 1932).

Les relacions entre totes dues institucions, Col·legi i Associació, començaràn a enfosquir-se a partir de l'any 1933, arribant al seu punt àlgid d'un enfrontament sobre la convivència de totes dues en el local que comparteixen, el 6 de juliol de 1933. La carta de Subiño que tanca aquest full de sala reclama aquell ordre i consens entre les dues entitats, defensant en tot moment la postura intermitja del GATCPAC, com aquella veritablement moderna, aquella que sap ser present en el seu temps. La presència de la guerra deixarà en suspens un dels projectes més moderns des de la creació del Col·legi. L'última Junta de Govern, a data de 16 de juliol de 1936 deixa constància de la possible fusió entre ambdues entitats. Un interrogant sobre la possibilitat de tal empresa s'obre pas en un futur que no arribarà.

3 Barcelona, 1936-1939. Sindicat d'Arquitectes de Catalunya, organitzacions en temps de guerra, primeres depuracions

L'aixecament militar fa precipitar la situació, portant a l'enfrontament a la Generalitat i bona part de la societat catalana. Malgrat moltes contradiccions internes, defensa heroicament el seu programa progressista. Davant fusilaments, exilis i canvis de bàndol, els organismes de la professió, compromesos amb la gestió i la política de la ciutat, es fusionen en el SAC (Sindicat d'Arquitectes de Catalunya), i serà aprovat tant el Decret de Municipalització de la Propietat Urbana com el CENU (Consell de L'Escola Nova Unificada).

4at deganat
Eduardo Fernández-Díaz i Carazo
1 juny 1933 – 5 juliol 1934 (1er mandat)
5 juliol 1934 – 14 febrer 1935 (2º mandat)

- Degà-President
Eduardo Fernández-Díaz i Carazo

- Secretaris
Josep Ma Ribas – 1er mandat
August Miret i Balde – 2º mandat

- Vocals Junta de Govern
Clemente Maynés i Gaspar – 1er y 2º mandat
August Miret i Balde – 1er mandat
Josep A. Busquets i Vaultravers – 2º mandat
Marino Canosa i Gutiérrez – MEMBRE DEL GATCPAC – 1er mandat
Josep Esteve i Corredor – 1er mandat
Josep Fradera i Botey – 1er y 2º mandat
Josep González Esplugas – MEMBRE DEL GATCPAC – 1er mandat
Clemente Maynés i Gaspar – 1er y 2º mandat
August Miret i Balde – 1er mandat
Josep Ma Miró i Gulberbau – 1er y 2º mandat
Francesc Monravà i Soler – MEMBRE DEL GATCPAC – 2º mandat
Joaquín Porqueras i Bañeres – 1er mandat
Ricardo Ribas Seva – MEMBRE DEL GATCPAC – 2º mandat
Joan Rubió i Bellver – 1er y 2º mandat
Antonio Vega i Casas – 2º mandat
Ignasi de Villalonga i Casañas – 2º mandat
Mechor Vinals i Muñoz – 1er mandat

1er mandat – Sense expedient personal en SAC: Pujol, Goday i Ribas.
2º mandato: Falta expediente personal en SAC: Massó.

5è deganat
Francesc Guàrdia Vial
14 febrer 1935 – 16 juliol 1936

- Degà-President
Francesc Guàrdia Vial

- Secretari
Antonio de Ferrater i Bofill – MEMBRE DEL GATCPAC

- Vocals Junta de Govern
Joan Bergés i Massó
Santiago Casulleras i Forteza
Santiago Goicoechea i Orsóllich
Francisco de P. Nebot i Torrens
Antonio Pons i Dominguez

Sense expedient personal en SAC: Massó, Aixelà, Aiguavives.

16 julio 1936 – 24 febrero 1939 II año triunfal

1ª reunió després de la guerra, en el domicili del degà en funcions, Francesc Guàrdia Vial, Ausias March n.6, Barcelona
24 de febrer 1939 – III año triunfal

- Decano-Presidente
Francesc Guàrdia Vial

- Secretario
Antonio de Ferrater i Bofill

- Vocales Junta de Gobierno
Santiago Casulleras i Forteza
Francisco de P. Nebot i Torrens
Antonio Pons i Dominguez
Falta expediente personal en SAC: Massó, Aixelà, Aiguavives.

6è de
Francesc Guàrdia Vial
24 febrero 1939 – 31 enero 1940

- Decano-Presidente
Francesc Guàrdia Vial

- Secretario
Lluís Tusquets i Terrats

- Vocales Junta de Gobierno
Enrique Mora i Gosch
José Ma Ros Vila
Falta expediente personal en SAC: Llopart, Baldrich, Churrucá.

Con la muerte de Francesc Guàrdia i Vial, anunciada en Junta de Gobierno de 31 de enero de 1940, Llopart toma el relevo como decano presidente. Pero lo que a partir de aquí acontece, ya no es nuestra tarea.